№ 259 დეკემბერი 6, კვირა 1892 დეკემბერი 6, კვირა № 259

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ ᲦᲘᲠᲘᲡ

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲓᲐᲡᲐᲮᲕᲔᲗᲝᲓ ᲓᲐ ᲙᲔᲠᲫᲝ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲔᲑᲘ ᲣᲜᲓᲐ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲝᲜᲗ: თვითონ რედაქციას, კუკიაში, აგაშვილის ქუჩაზედ, ვარანცოვის ძეგლის პირდაპირ, თავ. გრუზინსკისეულს სახლებში; წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების კანცელარიას, სათავად-აზნაურთა ბანკის სახლებში, სასახლის ქუჩაზედ.

ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი რვა კაპეიკი.

1877—1892 ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲝ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ 1877—1892

„ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ“

გამოვა 1893 წელსაც იმავე პროგრამით, როგორც აქამდე.

ᲕᲘᲡᲐᲪ ᲯᲣᲠᲜᲐᲚᲘ ᲓᲐᲘᲙᲕᲔᲗᲝᲡ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲐᲛ 1893 ᲬᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲐ ᲗᲣ: ᲒᲝᲚᲘᲪᲘᲜᲘ: ა) თითონ რედაქციას, ნიკოლოოზის ქუჩაზედ, ვარანცოვის ძეგლის პირდაპირ, თავ. გრუზინსკისეულს სახლებში, № 21; ბ) „ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ კანცელარიას, სასახლის ქუჩაზედ, თავად-აზნაურთა საადგილ-მამულო ბანკის ქარვასლის გალერეიაში.

ტფილისის გარედ მცხოვრებთა უნდა დაბარონ გაზეთი შემდეგის ადრესით:

Тифлисъ. Въ редакцію грузинской газеты „ИВЕРІЯ“.

რედაქცია ამასთანავე აცხადებს, რომ იგი გაზეთის გაგზავნის გამო ბანკისა მეგებელ იქნება მარტო ამ სულის-მოამწერთა წიგნზე, ვინც გაზეთის დაკვეთისთვის სულდრს ფულს პირდაპირ რედაქციაში და ან „წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ კანცელარიაში წარმოადგენს, ანუ გამოგზავნის.

გაზეთის ფასი დაბეჭდილია გაზეთის საოაურშივე, ხოლო სრული პირობანი გაზეთის დაკვეთისა გამოცხადებულია ყველასგან ადვილად.

ᲓᲝᲥᲢᲝᲠᲘ Ს. ᲕᲐᲤᲐᲫᲘ

იღებს ავადმყოფებს ნაშუადღევის 3 საათიდგან 6 საათამდე (ელისაბედის ქუჩა, კობიევის სახლი, № 116).

(30—21)

ქართველ საზოგადოების საყურადღებოდ დასრულდა ბეჭდვაში და სამის დღის შემდეგ გამოვა გასასყიდად

ᲕᲐᲚᲔᲠᲘᲐᲜ ᲒᲣᲨᲘᲐᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘᲡᲘᲚᲘ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ

ᲙᲐᲚᲔᲜᲓᲐᲠᲘ

1893 ᲬᲚᲘᲡ

კალენდარი დასურათებულია მრავალის სურათებით, როგორც უცხო ქვეყნის გამოჩენილ, ავრეთვე ქართველ მწერალთა და მოღვაწე—პირთა ფასი 45 კაპ.

(5—1)

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲔᲪᲘᲠᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ

(არწრუნისეული ქარვასლა, № 36)

შეიძლება წიგნებ-გაზეთების კითხვა და თან წაღება, ყოველ დღე 9 საათიდგან 2-ის და საღამოთი 5—7-ის; მხოლოდ უქმე დღეებში 11—2-ის.

ბიბლიოთეკაში ისყიდება „მოთხრობანი“, ქართველ ქალების გამოცემა, „ხუთი ამბავი“, საყმაწვილო წიგნი და პირველ წლების „ჯეჯილი“.

იქვე მიიღება ბიბლიოთეკის სასარგებლოდ შეწირულობა წიგნებით და ფულით. (5—4)

ტფილისი, 5 დეკემბერი

გუშინდელ წერილში მოგვიხსენეთ, რომ საქმეს ეშველება, თუ ერთგულად და მხნედ მოგიქცევთ. ბრნე და ერთგული გარჯა კიდევ ის იქნებოდა, რომ თავის დროზედ ბეგეფლო მთავრობისაგან ნება-რთვა და ჩვენი ხალხი გადასახლებულიყო შავის ზღვის პირად, რადგან ქართველ ხალხის იქ დამკვიდრება გაწერვებულ მუშაკისთვისაც დიდად სასარგებლო იქნებოდა და თვით მთავრობისათვისაც.

მკითხველს ორიოდე სიტყვით მოვაგონებთ შავი ზღვის ნაპირების ისტორიას.

დიდი ხანი არ არის, რაც რუსეთმა დაიმორჩილა დასავლეთი კავკასია, სულ-ოცდა ათი წელიწადი იქნება. ამ დრამდე შავი ზღვის ნაპირები მეზიდროდ იყო დასახლებული მთის ხალხით. ადგილობრივ მოხელეთ სრულიადაც არ ეპიტნავებოდათ თავისუფლების მოუყვარე მთის ხალხის ბინადრობა და სულ იმის ცდაში იყვნენ, აეყარათ მკვიდრნი და მათი სახნავ-სათესი თვითონ ჩაეგდოთ ხელში. მკვიდრი, მართალია, დამორჩილდა რუსეთის ძალევა-მოსილს იარაღს, დამშვიდდა, დაწყნარდა, მაგრამ დიდ ხანს ვერ მოითმინა მრავალი შეწუხება, რომელიც მოხელეთ მიაყენეს. გულ-მოსული და შევიწროებული მკვიდრი ადგა და წავიდა ოსმალეთს. უმადური სამშობლო დასტოვა სამუდამოდ. ბევრი წვა და დაგვა გამოიარეს მგზავრობაში და ახალ ბინაზე გადასახლებით, მაგრამ იქ მწუხარება ირჩიეს, სამშობლოში ყოფნას*).

შემდეგ, წარსულის ომის დროს, აუხაზებება ვერაფერი ერთგულება დაუმტკიცეს მთავრობას. იმანაც გადასწყვიტა, სრულიად მოვიშორებ თავიდან ამათთა. და ასე თუ ისე კიდეც მოიშორა. შავის ზღვის ნაპირები დარჩა უპატრონოდ; გავერანდა, გაბარტყდა იქაურობა, შემუშავებული ადგილები შამბმა და ფვიამ დაჭეფარა. რასაკვირველია, მთავრობა დიდხანს ვერ დასტოვებდა ამ გურთნეულს ალაგს დაუსახლებლად და მოიწვია სხვადა-სხვა მილეთის ხალხი. ვინ არ მოაწყვა შავ ზღვას: ბერძენი, ოსმალეთი, სომეხი, გერმანელი, ესტი, ლატიში და, ვინ იცის, კიდევ ვინ არა. ახალშენებმა ვერ ინერეს, ზურგი ვერ მოიმაგრეს, ადგილობრივმა ჰვაჭმ ნამდვილი დედინაცვლობა გაუწია. ციან-ცხელებამ ბევრს უდროოდ მოუდო ბოლო, შერჩნენ მარტო აქ-იქ ბერძნები და სომეხები.

ასეთს მდგომარეობაში იყო შავი ზღვის ნაპირების დასახლების საქმე, როდესაც რუსეთის მწერლობამ ერთი ვაი-ვაგლახი ასტეხა. ხმლით აღებული მამული ჩვენსავე ხალხით უნდა დავასახლოთ, ჩვენ „მუეიკს“ საკმარისი მიწა არა აქვს, ავიღოთ და გადავასახლოთ; მაგრამაო, ამბობდა გაზ. „Моск. Вѣд.“-ი, უფრო კარგი იქნება, რომ ეგ ალაგები აუზახებს დავურიგოთ. ომის დროს აუზახები სამშობლოს დაიცავენ, და მამულსაც რიგიანად შეიმუშავებენო. გაზეთს სამართლიანად უპასუხეს, რომ ეკონომიურ ვითარებას უფრო დიდი ყურადღება უნდა მივაქციოთ, ვიდრე პოლიტიკურსაო. კავკასია დავიმორჩილეთ, აუარებელი ფული დავხარჯეთ და ერთის გროშის სარგებლობა არა გვინახამს-რაო. აუზახები კარგი მეომარნი არიან, მაგრამ კულტურას მოკლებულნი, ხვნა-თესვას არ მისდევენ, საცა მივიდნენ, გაკეთებულიც გააფუჭეს, თორემ გასაკეთებელს ხომ ვიღა იტყვისო. *) სასარგებლო იქნება სახელმწიფოსთვის დავასახლოთ შავის ზღვის ნაპირად იმისთანა ტომი, რომელიც ჩვენი ერთგულიც იყოს, ადგილობრივ ჰვაჭსაც იტანდეს და მუშაობის თავიცა ჭქონდესო. ასეთი ტომია ქართველები და ამათში განსაკუთრებით მეგრელები, იმერლები და რაჭველებიო. ეს საქართველისნი და გონივრული სარჩიელი დარჩა ხმად მდადადებელისა უდაბნოსა შინა.

ამასობაში კანტი-კუნტად ასახლებდნენ შავის ზღვის-პირად რუსებს, მაგრამ ვაი თქვენს ტეერს, რაც ამათ ხეირი ვერა ჭნახეს-რა. ბუნებამ არ შეითვისა, სრულიად უარი ჭყო, საცა ათი კომლი დასახლდა, ხუთი-ექვსის წლის შემდეგ სამი-ოთხი ადარ დარჩა. ვინც გადარჩა, ისინიც სამარიდგან ამოდებულებს დაეესგავსნენ. არც მოსულებმა დააყარეს ხეირი ქვეყანას. ყურძნის მოკრეფას რომ ვერ ახერხებდნენ, ეს წლოვან ხეებს სჩეხავდნენ და ისე ჭკრეფდნენ მოდლარს. ასეთის კულტურით ადგილი უფრო ვერანდებოდა, სახელმწიფო ხაზინას მეტი ძალა ადგებოდა, რა-კი მთავრობა იძულებული იყო დაჭხმარებოდა გადმოსახლებულთ, რომ სიმშილით არ ამოხოცილიყვნენ.

ბოლოს სახელმწიფო საბჭომ გადასწყვიტა, რა-კი გზა-ტკეცილი გიიყვანეს ნოვოროსიისკიდან სოხუმამდე, სწორედ ეხლა კი დროა მრავლად გადავასახლოთ შიდა გუბერნიებიდამ უმამულო ხალხიო. შავის ზღვის პირად ეხლა ნახევარ მილიონი დდიურია გადასახლებლად გამოსადეგი და ეს მამული დაურიგოთ იმათთა. შემდეგში, როცა კიდევ გაიკავება მეტისკენ სახნავი, კიდევ გადავასახლოთ უმამულონიო. „მოხეტიალე კორესპონდენტი“ მოლრანოვი (ასე ეძახიან ზოგიერთი რუსეთის მწერლები მოლრანოვს) იმასაც ურჩევს მთავრობას, გადასახლებულთ რიგიანი ბინა უმოვეთ, სახლები აუშენეთ, საქონელი უყიდეთ, თორემ რუსი კაცი იქ ვერ გასძლებსო. რუსის გლეხებმა მარტო ზვავის მოუვანა და ვაშლის მოვლა იციანო, კავკასიის მდიდარ ბუნებას ასეთის პირვანდელი კულტურით სად გაუძღვებაო.

როგორც მკითხველი თვით მიხვდებოდა ზემო ნათქვამიდან, ამ ოც-და-ათის წლის განმავლობაში მთავრობა ბევრს ეცადა, რომ რუსეთიდან გადმოსახლებულთ ფეი მოეკიდათ, მაგრამ ვერ მოხერხდა. ხარჯი მრავალი გასწია და სარგებლობის მაგიერ აზარალი ისინიც, ვინც იქ დასახლდა. მაშასადამე ამ გზასა, როგორც უვარგისს, უნდა მხარი აუქციოთ და სხვას დავადგეთ. სხვა გზაც ისაა, რომ ქართველის ტომის ხალხი დამკვიდრდეს შავი ზღვის ნაპირად. ქართველმა კაცმა იცის თავისი ბუნება, შეჩვეულია მთიან ტყიან და წყლიან ადგილებს, ასწლოვან ხეს არ მოსჭრის, რომ ყურძენი მოჭკრიფოს. მთავრობას ხარჯს არ მოსთხოვს, გადამასახლე და ორ სართულიანი სახლი ამიშენეო, როგორც ურჩევს მოლრანოვი. პოლიტიკურის მხრითაც ქართველი სრული სიმედოა. ვგონებთ, ეს საკმარისად დამტკიცდა. ამითი სახელმწიფოც ხეირს ჭნახამს, და უმამულობითან გაჭირვებული ქართველობაც. განა ქართველი და რუსი, ბერძენი და ლატიში ერთნაირი ქვეშევრდომნი არ არიან? დიდის რუსეთის იმპერიისა?

ქართველების გადასახლებით მთავრობას ერთი შაურიც არ დაეხარჯება. ეს დიდი ნუგეშია ამ უფულობაში. ჩვენი ნატვრა რომ აღსრულდეს და შავი ზღვის ნაპირები მრომის მოყვარე ქართველმა დაიჭიროს, მაშინ გავერანებული მხარე მალე სამოთხესავით აუყვავდება; გადასახლებულნი თვითონაც ბევრს ირგებენ და სახელმწიფოსაც ბევრს არგებენ.

ა. ფრონელი

*) ამისთანა ამბავი საკვირველის სიტყოლით აქეს აღწერილი ა. ჯაზეგს მოთხრობაში „ელისო“.

„ᲐᲑᲠᲐᲛᲝᲕᲘᲡ ᲡᲘᲢᲧᲕᲐᲗ, თერგზე ყაზახებმა, ვენახები სულ ერთიანად გასჩეხეს; ამ დღეებში ყუბანის ოლქის უფროსი მწუხარებით აცხადებდა, რომ ᲗᲐᲮᲘᲠᲘᲡ ნიადაგი ᲣᲦᲐᲜᲘᲡᲘᲗ გამოიფიტა, ტყეები უგულურად გაიჩეხეთ და ᲣᲑᲠᲫᲐᲜᲘᲡ თავის ხელ-ქვეითთ, მიაქციონ ამ გარემოებას ყურადღება.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ

*** გუშინ-წინ დილის მატარებლით ტფილისის გუბერნატორი თავადი გ. დ. შერვაშიძე წაბრძანდა აბასთუმანს, სადაც 15 დეკემბრამდე დარჩება.

*** 13 დეკემბერს რუსეთის ექიმთა კრებაზე დასასწრებლად პეტერბურგს გაემგზავრნენ: ბაქოს გუბერნიის უფროსი ექიმი ბ. ბლიუმბერგი, კავკასიის სამოქალაქო სამკურნალოს უწყების უფროსი ექიმი ბ-ნი გლავაკი და ვანჯის გუბერნიის უფროსის ექიმის თანაშემწე ბ. ტერ-გრიგორიანი.

*** ჩვენ მივიღეთ ტფილისის სემინარიის მეხუთე კლასის მოწაფე დავით გეორგობინისაგან სემინარიისავე მოწაფეთა შორის შეგროვილი 18 მან. ბ. თ. ეორდანიას „ქრონიკების“ დასაკვეთად. ამ ფულისა იყო 160 მ., შესდგა 189 მანეთი.

*** ქალაქის გამგეობას მოუვიდა ბაქოელ მეელექტრონე ციგლერისაგან წინადადება შესახებ იმისა, რომ ბ-ნი ციგლერი კისრულობს ელექტრონით გაანთოს ქალაქის ქუჩები. ციგლერი სთხოვს, რომ ჩვენ გარდა არავის შეეძლოს განთება ელექტრონით კერძო სახლებისა, მაღაზიებისა და ქარვასლებისაო. უკეთუ ქალაქი მას მიანიჭებს ამ უფლებას, ბ-ნი ციგლერი მუქთად დასდგამს ელექტრონს 6 დიდ ჩირაღდანს, თითოს ათასის სანთლის შუქი ექნება და აგრეთვე მუქთად განათებს ქალაქის საბჭოს დარბაზსა. ამასთანავე სთხოვს, რომ ქალაქის გამგეობამ დაუთმოს სათანადო ადგილი, ან ალექსანდრეს ბაღში, ან სხვა რომელსამე საშუალულო ნაწილში.

*** ბ-ნმა ყორღანოვმა, რომელმაც პირველმა გაიყვანა ქალაქში მიმილის წყალი, მუქთად დაუთმო სასმელი წყალი ქვაშვეთის წმ. გიორგის ეკლესიის და, თავის სულის საცხონებლად, თავისთა მემკვიდრეთა ანდერძად დასტოვა, რომ ამ ეკლესიას მუქთად ეძლეოდეს წყალიო. ეხლა ხსენებული მილის წყალი ქალაქმა შეისყიდა და ასრულებს ბ-ნ ყორღანოვის პირობას, მუქთად აძლევს წყალსა. ეხლახან ქალაქის გამგეობამ ამოიღო ყორღანოვის წყალის მილები ქვაშვეთის ეკლესიის ეზოში და დაადგა თავისი მილე-

ᲝᲤᲘᲪᲘᲐᲚᲣᲠᲘ ᲪᲜᲝᲑᲐ ᲮᲝᲚᲔᲠᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ.

ტფილისის მიხეილის სამკურნალოში 3 დეკემბერს 3 ავადმყოფი იყო, 2 კაცი და ერთი ქალი, კიდევ მოიყვანეს ერთი ავადმყოფი ქალი—მარიამ ყილოკოვისა (ანდრეევის ქუჩა, სახლი № 58). 4 დეკემბერს სულ 4 ავადმყოფი იყო, 2 კაცი და 2 ქალი.

გორის მაზრის სოფ. ახალ-უბნის მცხოვრები ძიღრიშვილი 26 ნოემბერს საღამოზედ ხოლერით ავად გახდა და იმავე ღამეს გარდაიცვალა.

ბი, რაზედაც მოუვიდა ხარჯი შვიდ თუმნამდე და ეხლა სთხოვს ეკკლესიას ამ ხარჯის შევსებად, რის შემდეგაც წყალი სამუდამოდ მუქთად დაეთმობა კვლავინდებურად.

*** მომავალ წლის 22 იანვარს ტფილისის ოლქის სასამართლოში დანიშნულია გასარჩევად საქმე ტერ. კონსტანტინ არარატიანცისა და მნაცაკან მელიქოვისა. ეს საქმე შეეხება ნათლიღება დღეს ტფილისში მომხდარ უბედურებას—ხიდის ჩატეხვას. სასამართლოში მიწვეულია 21 მოწმე.

*** 9 დეკემბერს ქართულ თეატრში დანიშნულია ბენეფისი კ. ყიფიანისა. წარმოდგენილი იქნება ვ. გუნიას დრამა „და-ძმა“. 16 დეკემბერს დანიშნულია ბენეფისი ვ. გუნიასი. წარმოდგენილი იქნება ვ. გუნიასივე ახალი ისტორიული დრამა და შემდეგ ქართულ წარმოდგენაში მიიღებენ მონაწილეობას კოტე და ეფემია მესხნი. წარმოდგენილი იქნება დრამა „რუსთაველი“ კოტე მესხისა და მისივე კიდევ ერთი ახალი ისტორიული დრამა.

*** შაბათს, 5 დეკემბერს, ტფილისის გამგეობის დარბაზში მოხდება პირველი კრება ახლად დაარსებულის კომისიისა, რომელსაც საგნად ექნება უფრო რიგიანად მოაწყოს სამოქალაქო სამკურნალო და სასანიტარო საქმე.

*** 4 ნოემბერს, როდესაც ღამის მატარებელი მოვიდა ტფილისს და ხალი გამოვიდა ვაგონებიდგან, რკინის გზის ჯანდარმა, როგორც ყოველთვის, დაათვალიერა ვაგონები და ერთის ვაგონის სკამ ქვეშ იპოვნა ერთი თვეის დაბადებული ყმაწყალი. ბავშვი აიყვანა შვილად რკინის გზის ჯანდარმმა სუკინკომ.

*** ქ. განჯის სახელოსნო სკოლას განზრახავ აქვს ჩიკაგოს მსოფლიო გამოფენაზედ გაჰგზავნოს სხვადა-სხვა ექსპონატები აბრეშუმეულობისა.

*** მომავალ წლის თებერვალს კავკასიის სამკურნალო საზოგადოებას განზრახვა აქვს კავკასიის ექიმთა კრება გაჰმართოს ტფილისში. ამისათვის ნება-რთვის თხოვნა უკვე გაუგზავნია სამკურნალო საზოგადოებას უმაღლეს მთავრობასთან და მასთან შეუდგენია პროგრამმა მომავალ კავკასიის მკურნალთა კრებისა. ამ პროგრამმით მომავალ კრებამ უნდა გაარკვიოს, რა ღონისძიებით შეებრძოლონ მომავალ წელს ხოლერას, ვინიცობაა ეს სენი გაჩნდა.

*** გზათა სამინისტროში შემდგარ საგანგებო რჩევას სახელმწიფო რკინის გზებიდან სავაჭრო საქონლის გადატან - გადმოტანის შემოსავლის მოსამატებლად საჭიროდ დაუნახავს შემდეგი პროექტის შედგენა: რუსეთის ყველა სახელმწიფო რკინის გზები ხუთ ნაწილად დაიყოს და თითო ნაწილში თითო სავაჭრო საქმეთა აგენტი დაინიშნოს. ამიერ-კავკასიის რკინის გზას ცალკე აგენტი ეყოლება. ამ აგენტების მიერ უკვე საქმის წაყვანისათვის განზრახულია, დრო-და-დრო საერთო განსაკუთრებული კრებები გამართონ.

*** სოფ. ქარელი (გორის მაზრა): ამ თვეის პირველს, ღამე, სოფ. ზღუდერში ერთი უბედურება დატრიალდა: ტატე თედოშვილმა, ჩამომავლობით ოსმა, თავი ჩამოიჩრა; აი როგორ მოხდა ეს ამბავი: ტატე თედოშვილს ცუდი ყოფაქცევის ცოლი ჰყოლია, ბევრი უშლია ცოლისთვის, რომ ცუდი ყოფაქცევა მოიშალოს, მაგრამ ვერ დაუშალეინებია; ტატეს ვეღარ აუტანია შეურაცხყოფა და გადეუწყვეტია თავის თავი მოეკლა; ამ თვეის პირველს შუაღამის შემდეგ, ტატე გაპარულა საბძელში, წაუღია თან დანა და თოკი; პირველად ნდომებია ყელი გამოეღადრა, მაგრამ ვერ გაუბედნია, ისევ თავის ჩამორჩობა ურჩევია; ჩამოუბამს თოკი, მიუდგამს გოდორი, ზედ ასულა, გაუყვია თოკში თავი და გოდრიდგან გადმომხტარა. საბრალო ტატეს ამ ნაირად ჩამოურჩვია თავი. მეორე დღეს დილით ტატე ნახეს საბძელში თოკზე ჩამოკონწიალებული. იქვე ჰნახეს დანა. გვერდიდ გოდორი თურმე იდგა. ეს ამბავი შეატყობინეს ქარელის მამასახლისს; მამასახლისმა ჩამორჩობილის ნახვის შემდეგ შეატყობინა ეს ამბავი ხიდისთვის ბოქაულსა.

*** ქუთაისი: ჩვენს ქალაქში განზრახვა აქვთ სამეურნეო სადგური დააარსონ, სადგურთან სკოლაც იქნება.

*** 23 ნოემბერს მისმა ყოვლად უსამღვდელოესობამ იმერეთის ეპისკოპოსმა გაბრიელმა მიიღო წერილი მისი მაღალ აღმატებულების უწმ. სინოდის ობერ-პროკურორის კ. პ. პობედონოსცევისაგან და მასთან ძვირფასი ხატი მოციქულთა სწორის, საქართველოს განმანათლებელის წმ. ნინასი.

ხატი არის საშუალო ტანის, წმინდა ვერცხლისა, მოოქვრილი, და ხელოვნურად მოჭედილი. წმინდა ნინა არის დახატული მთელის ტანით, ხელში უპყრია პერგამენტი, რომელზედაც ქართულ-ხუცურ ასოებით არის ნაბეჭდი სახარების სიტყვები. („მწყემსი“).

*** გაზეთს „H. O.“-ს სწერენ, რომ სართიჭალის საბოქაულო სოფ. თოხლაურში საქონლის ჭირი გაჩენილა: 30 ნოემბრამდე ავად გამხდარა ჭირით 17 სული საქონელი და 3 მომკვდარა.

ᲕᲗᲐᲕᲠᲝᲒᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲪᲐᲠᲒᲣᲚᲔᲑᲐᲜᲘ

კოლეეგსი სოკეტნიკს პეტრე ალხაზიშვილს ებოძა სტატსკი სოკეტნიკობა.

ამიერ-კავკასიის რკინის გზის ექიმს ტიტულიარნი სოკეტნიკს ნიკოლოზს ხუდადოვს ებოძა კოლეეგსკი ასესორობა.

გამორიცხულ იქმნენ სიიდგან: პორუჩიკი თ. რეკუზ მაჩაბელი, პოდპორუჩიკნი დავით მაჩაბელი და დავით ამირეჯიბი.

ნაკვეთი

ერთმა მოგეკითხა თავისი მოხუცი მეგობარი:

— რასა იქს, როგორ ხრასო?

— არა უშავს-რ: ჯერზედ ერთს ბოთლს ღვინოსა სკამს.

— სიწყალი! რა ჯავდ ყოფილა!

ᲘᲛᲔᲠᲔᲗᲘᲡ ᲔᲞᲐᲠᲥᲘᲘᲡ ᲡᲐᲛᲦᲕᲔᲚᲝᲔᲑᲘᲡ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲗᲐ ᲙᲠᲔᲑᲐ

(წერილი ქუთაისიდამ)

თანდათან სხვანაირ ფერზე დგება იმერეთის ეპარქიის სამღვდელოების დეპუტატთა კრება. წრეევანდელ კრებას სულ სხვა ფერი და იერი ეტყობოდა. წელს აღარ იყო ისეთი გაუბედობა ჭ ნათლიმამობა, როგორსაც უწინდელ კრებაზედ ჰნახავდით, უწინ თუ ერთი დეპუტატთაგანი დაიწყებდა კრებას, თითონ ამოირჩევდა, ვისაც უნდოდა, თავის ნებაზედ და თავის ქეიფით გადასწყვეტდა ყველაფერს და მერე, ბოლოს, აგერ გთავეებისას, დეპუტატებს გამოალვიძებდა და ეტყოდა: „განარინენით რული თვალთა თქენთაგან, დიდი ხანია მამალმა იყვალა და მეც კრება გავთავეეო. ახლა თქვენს სახლში წაბრძანდითო. ეხლა ასე აღარ არის. ყველას თვალი და ყური გამოუცქვეტია და მორიდებას არას დაგიდევენ, ოღონდაკ სიმართლე გაიტანონ.

მადლობა ღმერთს, რომ ჩვენ სამღვდელოებაშიაც გამოერიენენ ისეთნი, რომელთაც სულითა და გულით უნდათ ეპეშმარიტებას ემსახურონ და ყოველთვის სხვის ჩაგონებით არ იმოქმედონ.

25 ნოემბერს დაიწყო კრება სამღვდელოთა დეპუტატებისა. თავმჯდომარემ მ. დეკ. ცაგარეიშვილმა, შემდეგ მცირეოდენის დარიგებისა, სთხოვა კრებას, თავმჯდომარე ამოირჩიეთო. კრებამ ერთხმად სთხოვა დეკანოზსვე თავმჯდომარეობა, მაგრამ ცაგარეიშვილმა უარი სთქვა. შემდეგ დიდის ლაპარაკისა დეკ. ღამბაშიძე იქმნა ამორჩეული. მეორე დღეს, კრების დაწყებამდე, მობრძანდა იმერეთის ეპისკოპოზი გაბრიელი, აუხსნა რისთვის არის მოწოდებული კრებაო, დაარიგა, გაამრავლეთ სამრევლო სკოლებიო და იზრუნეთ სამერიტორო კასის დაარსებისათვისაო. შემდეგ ნება მისცა კრების დაწყებისა და წაბრძანდა შინ.

ყველაზედ უფრო საყურადღებო ამ კრებაზედ სამერიტურო კასის დაარსების საქმე იყო. ბლ. ი. წერეთელმა მოახსენა კრებას, რომ კარგი იქნება, თავმჯდომარემ და ან კასის წესდების შემდგენელმა, აგვიხსნას და განგვიმარტოს ეს წესდებაო, რადგან ხანდახან ახსნილი უფრო გასაგებია, ვიდრე წაკითხულიო.

მართლაც, ვრცლად და დალაგებით განუმარტა კასის წესდების ყოველი მუხლი და მისი მნიშვნელობა კასის წესდების შემდგენელმა ბ-ნმა ე. ს. თუთბერიძემ. დეპუტატებმა ერთხმად გადასწყვიტეს, კასა იქმნას დაარსებულიო. თავმჯდომარეს ეს არ ესიამოვნა და უმტკიცებდა სამღვდელოებას, კასსა ჩვენთვის უსარგებლო იქნებაო, თუ ესა და ეს მუხლი არ ამოვშალეთ წესდებიდგანაო და, თუნდა წესდება კარგადაც იყოს შედგენილი, მაინც არ შემიძლიან კასსის დაარსების თანახმა გავხდე, იმიტომ რომ კაცები არა გვყავს, რომ იმათ ჩავაბაროთ კასსა საწარმოებლადაო.

ბლ. აბესაძემ ასე უპასუხა ამაზე: შე დალოცვილო, ამას წინად თითონ თქვენვე ამბილებდით ჩვენს საერო გაზეთს რა ატირებს დ. ყიფიანისა და დ. ბაქრაძის სიკვდილის გამოვო; ყიფიანისთანა და ბაქრაძისთანა ჩვენში ახლაც ბევრიაო. თუ ბაქრაძესთანა ისტორიკოსები ბევრი იქნება ჩვენში, როგორ დავიჯერო ერთი მაინც არ გამოერიოს იმისთანა რომელსაც კასის წარმოება შეეძლოს. შემდეგ დიდის ბაასისა კრებამ გარდასწვიტა, უთუოდ დაარსდეს კასსაო.

შემდეგმა კრებამ უფრო საყურადღებო საგანი განიხილა. მოგეხსენებათ, რომ, როგორც ზოგიერთის სხვა სასულიერო სასწავლებელში, ქუთაისისა შიაც პანსიონი არსებობს. ეს პანსიონი, როგორც კრებაზედაც გამოირკვა, იმდენს არაფერს სარგებლობას აძლევს სამღვდელოებას, რადგან მის კარგად წარმოებას დიდი ხარჯი და ყურადღება უნდა და ამიტომ დეპუტატთა კრებამ გადასწყვიტა, პანსიონი გაუქმებულ იქმნას და ობლებსა და ღარიბებს ფულით მივსცეთ ხოლმე შემწეობაო.

დეკ. ღამბაშიძემ გამოაცხადა, რომ კარგი იქნება სამღვდელოთა დეპუტატთა კრება სთხოვდეს, ვისაც ჯერ არს, გარე შე კაცთ, გარდა მღვდლებისა და ‖ დიაკვნებისა არ ჰქონდეთ ნება დეპუტატთა კრებაზედ დასწრებისაო. აგრეთვე კარგი იქნება, ბლაღოჩინები არც დეპუტატებთან იქმნენ ამორჩეულნი და არც კრებაზედ დასწრებოდნენ ხოლმე, რადგანაც ხშირად უსიამოვნობა ჩამოვარდება ხოლმე ბლაღოჩინებსა და დეპუტატ-მღვდელთა შორისაო. ესრასაკვირველია ძრიელ იწყინეს ბლაღოჩინებმა და არც მღვდლებს იამათ მაინცა და მაინც, დიდი ყვირილი და ხმაურობა შეიქნა და საქმე იქნამდის გამწვავდა, რომ ყოველად სამღვდელო გაბრიელი ჩაერია და წერილით აცნობა თავმჯდომარეს, მაგისთანა საგნებს არ უნდა შეეხოთ კრებაზეო. თავმჯდომარემ მაინც, ჩამოატარა კენჭი. რამდენიმე თვთრი კენჭი მაინც ერგო დეკ. ღამბაშიძის წინადადებას.

ეს კრება იმით იყო კიდევ საყურადღებო, რომ ქართულის ენის გაძლიერებაზედაც ჩამოვარდა ლაპარაკი. ბ ნმა ი. სანებლიძემ აჩვენა საწინაშეზოდ გამოგზავნილი ნომრები საყმაწვილო ჟურნალის „ᲯᲔᲯᲮᲘᲚᲘᲡᲐ“ სამღვდელოების კრებას და ურჩია, ყველამ გამოიწერეთ ეს ჟურნალი, რადგანაც მეტად გარგი და სასარგებლოაო. მღ. ელადიმერ ფოფხაძემ მოახსენა კრებას შემდეგი: „როგორც ვიცი და, უეჭველია, თქვენც გეცოდინებათ, ჩვენს სასწავლებლის ეკკლესიაში წირვა-ლოცვა სლავიანურ ენაზე სრულდება; ჩვენ ჯამაგირს ვაძლევთ ცალკე მასწავლებელს, რომელმაც საკუთრებით საღმრთო წერილი უნდა ასწავლოს ქართულად ჩვენს შვილებს. ასწავლის თუ არა, არ ვიცი, რადგან ქართული კითხვა და გალობა სულ არ ისმის ჩვენს ეკკლესიაში. ამ საგნის შესახებ, დრო არის, ვიფიქროთ რამე. ჩემის აზრით, კარგი იქნება, ვისაც ჯერ არს, ვსთხოვოთ ჩვენს შვილებს სამღვრთო წერილი და გალობა საფუძვლიანად ასწავლონ და წირვა—ლოცვა ჩვენ ეკკლესიაში ქართულ ენაზე იყოს, რადგან ჩვენი შვილები ემზადებიან სოფლად მოღვაწეობისათვის და იქ ქართული ენაა საჭიროვო. კრებამ ერთ ხმად შეიწყნარა მ. ფოფხაძის წინადადება.

ს. ნ. წერეთელი

ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘᲓᲒᲐᲜ

როგორც მოგეხსენებათ, ოქტომბრის მიწურულში აქაურის საადგილმამულო ბანკის ზედამხედველის კომიტეტისა და გამგეობის შეერთებულმა კრებამ ორს ძველს და რამდენსამე ახალს კანდიდატს კენჭი ჩამოუტარა დამაარსებელთა კომისიის წევრობისას. აჩჩევანი მეტად გაჭიანურდა: პირველს კრებაზე არც ერთი კანდიდატი, ძველი და ახალი გარდა ერთისა არ იქმნა არჩეული; კიდევ ორი კრება დასჭირდათ და, როგორც იქმნა, აჩჩევანიც დასრულდა მით რომ ორის ძველის დამფასებლის თავ. ს. ტ. წულუკიძისა და ბ-ნ კ. ს. მესხის მაგიერ არჩეულ იქმნა თავ. ი. ნიკარაძე და ბ-ნი ნ. გუგუშვილი. ამ გვარი გაჭიანურება არჩევანისა სწორედ რომ ჭაპან-წყვეტაა ამრჩევთა და ასარჩევთათვის. ამ ორის კვირის განმავლობაში მთელი ქუთაისი იმის ლაპარაკში იყო, თუ ვინ უფრო ღირსია და ვინ უნდა აირჩიონ დამფასებლადაო; საზოგადოება რამდენსამე ბანაკად დანაწილდა და თითოეული მათგანი სცდილობდა გამარჯვება თავისის კანდიდატისათვის მიენიეებინა. ასეც უნდა ყოფილიყო, რადგანაც ქუთაისის საზოგადოება ყოველს არჩევანს გულ-მხურვალედ ეკიდება და ამ დროს თითქმის ყველასფერს ივიწყებს.

როგორც ვთქვით, არჩევანი დასრულდა, მაგრამ იმას სხვა არა ნაკლები საყურადღებო ამბები მოჰყვა: სამმა წევრმა კომიტეტისამ, სახელდობრ: თავ. ა. გ. წულუკიძემ, თავ. დ. ო. ნიკარაძემ და ბ-ნ მ. ე. დარახველიძემ კომიტეტის წევრობას თავი დაანებეს. ამ სახით კომიტეტი განახევრდა, ექვს წევრში სამი-ღა დარჩა: ბ-ნნი ლ. თ. ლოლუა, მ. ა. ქიქოძე და ს. ი. ჯორჯიკია. ბანკის წესდების ძალით კომიტეტის წევრებს კანდიდატები არა ჰყავთ, და ამიტომ ექვსის კაცის შრომა სამს შორის უნდა განაწილდეს. აშკარაა, რომ ეს სამი კაცი ბანკის რთულ საქმეებს ვერ გასწვდებიან, გულმოდგინეთაც რომ იშრომონ, თუმცა წესდების ძალით სამის წევრის კრება კანონიერი კრებულია. ეს ამბავი სხვა ფრივადაც არის საყურადღებო. საქმე ის არის, რომ, როგორც ზემოდა ვსთქვით, კომიტეტის წევრებს კანდიდატები არა ჰყავთ; თითოეულს წევრს საზოგადო კრება სამის წლის ვადით არჩევს და ამიტომ მეთაურები ეხლა იმის სჯახა და ლაპარაკში არიან, უფლება ჰქონდათ თუ არა თავ. წულუკიძეს, დ. ნიკარაძეს და დარახველიძეს ვადის დასრულებამდე გადამდგარიყვნენ სამსახურიდან და შესაძლოა, თუ არა მათი სამსახურიდგან გადადგომა შეწყნარებული იქმნას და კანონიერ საქციელად ჩითვალოს საზოგადოების მიერო. თქმა არ უნდა, ამ სამს წევრს რაიმე შესაწყნარებელი მიზეზები აქვთ თავიანთ საქციელის საბუთად, ხოლო, ვითარცა საზოგადოების მიერ არჩეულ მოღვაწეთა, ვა-

ლად სდევთ საზოგადოებას მოახსენონ მიზეზი და საბუთი თავიანთის საქციელისა.

**

მეორე ამბავიც ბანკის შესახებია. აქ ხმა დადის, რომ ზედამხედველს კომიტეტს და გამგეობას განზრახვა აქვს, პეტერბურგს გაგზავნონ თავმჯდომარე ბ-ნი კ. ნ. ჩიკვაიძე; იმათის მინდობილობით ბ-ნმა ჩიკვაიძემ ფინანსთა სამინისტროს წინაშე შუამდგომლობა უნდა გასწიოს, რომ ბანკის წესდების ზოგიერთა მუხლი შეცვლილი იქმნას დროთა-ვითარების შესაფერად. აი რა და რა ცვლილება უნდა მოახდინონ წესდებაში: ხშირად ამობენ, რომ ბანკს უფლება მიენიჭოს, ქალაქის მამულები 27-სა და 36 წლის ვადით მიიღოს გირაოდ და სამ წლიური კრედიტი ბანკისა ან განუსაზღვრელი იყოს, როგორც ტფილისის საადგილ-მამულო ბანკშია, ანა და მომატებული, რადგანაც ის სამასი ათასი მანეთი, რომლის გაცემაც ნება აქვს წლის განმავლობაში ჩვენს ბანკს, სესხის გატანის მსურველთ ვერ ასდის. მესამე საშუამდგომლო საგანი ის არის, რომ ბანკს უფლება მიენიჭოს ქ. ბათუმის მამულებშიაც გასცეს სესხი. ყველა ეს ცვლილება დიაღაც სასურველია, და ვნახოთ წადმა დატრიალდება, თუ არა ჩვენის ბანკის ბედის ჩალხი. აქვე უნდა მოგახსენოთ, რომ შუამდგომლობა პირველის ორის საგნის შესახებ ამ ორიოდე წლის წინად სამინისტრომ, სხვა და-სხვა მიზეზის გამო, არ შეიწყნარა და წლევანდელმა საზოგადო კრებამ დაადგინა განიმეოროს წინანდელი კრებათა შუამდგომლობა.

ეხლა ბანკის საქმეებს თავი დავანებოთ და თეატრისას შევუდგეთ, თუმცა ამ არ საგანთა შორის დიდი განძალიონა. ბ-ნს კ. მესხს, რომელიც წინად ბანკში მსახურებდა დამფასებლად, ეხლა დრო და მოცალება მიეცა მთელი თავისი შრომა და მხნეობა ქართულის თეატრის საქმეს მოანდომოს და შესწიროს. შარშან ბ-ნმა კ. მესხმა ბ-ნი ნ. გამრეკელიშვილის შემწეობით სათეატრო დარბაზში გაჰმართა ბულვარის პავილიონში, ხოლო, სხვა-და-სხვა მიზეზისა გამო და სხვათა შორის იმიტომაც, პავილიონის სათეატროდ გადაკეთებას ბევრი ხარჯი და დრო დასჭირდა და აგრეთვე იმიტომაც, რომ ბანკში სამსახურის გამო საკმაო მოცალეობა არა ჰქონდა, წარმოდგენებს თავის დროზე ვერა ჰმართავდა, წელს-კი, რაკი ბანკის სამსახურიდგან გადადგა, წარმოდგენების მართვას შეუდგა და, მართალიც უნდა ვთქვათ, რომ ჯერ-ჯერობით საქმეს გულ-მოდგინედ და ჯეროვანად წარმოებს: ხომ მოგეხსენებათ—ერთი ჭირი მარგებელიაო. რაც დღემდე წარმოდგენა გამართა, ყველა საკმაო კარგი იყო. ბ-ნ კ. მესხის გარდა თვალ-საჩინო სათეატრო მოღვაწეთა შორის ქუთაისში უნდა მოგეხსენოთ იმისი და, ე. მესხი, რომლის მეცადინეობა და ნიჭი დღითიდღე მატულობს და იზრდება... და საზოგადოებაც მეტს სიამოვნებს ამ ორის არტისტის თაოსნობით. მხოლოდ ის უშლის ხელს ბ-ნს კ. მესხს, რომ საკმაო არტისტი ქალი და კაცი არა ჰყავს. მართალია, ორიოდე თოთამაშე არის გაწვრთნილი და რიგიანი, მაგრამ ყველა ხელოსნებისთვის ნესაფერ მოთამაშეებს ვერა ჰპოულობს. ძველ მოთამაშეთაგან ბ-ნი ნ. ბადრიძე უნდა მოვიხსენოთ. ბ-ნ ბადრიძეს თამაშს წელს შესამჩნევი წარმატება დაეტყო, განსაკუთრებით მოხუცის როლებში. „რუსთაველსა“ და „გამარცულ ფოსტაში“ მოხუცთა როლებს ასრულებდა და მართალი უნდა ვსთქვათ, კიდეც გვასიამოვნა; ხმა და მოხერხება სწორედ ამ გვარ როლებისათვის აქვს შეხამებული. ბ-ნ ბაგრატიძეზე, რომელიც წელს პირველად გამოდის სათეატრო სარბიელზე, ის უნდა ვსთქვათ, რომ „შრომა და ტანჯვა არ ეზარება“ და ღმერთმა ინებოს, რომ იმის თამაშობასაც წარმატება დასტყობოდეს.

ა. ს—ი

რუსეთი

დედათა უმაღლეს კურსების წლიურ აქტებზედ დირექტორს ამ სასწავლებლისას ბ. კულინს, „Русск. Вѣд.“-ის სიტყვით, სხვათა შორის შემდეგი უთქვამს: „ჩვენი სასწავლებელიო, რუსეთში ერთად-ერთი უმაღლესი დედათა სასწავლებელია, რომელიც უნივერსიტეტის პროგრამამზეა დაფუძნებული, მაგრამ არავითარი უფლება-კი არა აქვს მინიჭებული და არც სხვა სასწავლებლებისგან მთავრობისაგან და სხვა დაწესებულებათაგან არ ეძლევა შემწეობა; 3,000 მანეთი მთავრობისაგან, ამდენივე საქალაქო სამმართველოსაგან და ცხრა სტიპენდია საზოგადოებიდგან—აი მთელი წლიური შემოსავალი ჩვენის სასწავლებლისაო. წლიური ხარჯი-კი ათჯერ მეტია ამ შემწეობაზედ; სტიპენდია არავის არ ეძლევა და ყველა მოსწავლე ქალები იხდიან ლექციების მოსმენის ფასსა. ამ გარემოებებში მყოფ სასწავლებელს არსებობა გაუძნელდებოდა, მაგრამ, პირ-იქით, ჩვენ, მიუხედავად იმისა, რომ არც განსაკუთრებითი უფლებანი გამოგვითხოვია მთავრობისაგან ჩვენის სასწავლებლისათვის, არც არავინ შეგვიწეწებია, თუ არ კეთილ ნებით ვისიმე, შემწეობა მოგვეკითხა, მაინც ეს სასწავლებელი კეთილმდგომარეობაშია. მაშასადამე, ამ სასწავლებელს ფულით შემწეობას მოკლებულს უნდა ჰქონოდა რაღაც ანდამატივით მიმზიდველი ძალა, რომ ყველა რუსეთის გუბერნიებიდგან მოეტანა ამდენი განათლებულ-ნასწავლი ქალიო.

ეჰვი არ არის, ეს ქალები დიდ გაჭირვება-დაბრკოლებას ითმენენ, სანამ მოაღწევდნენ ამ სასწავლებელს. რაშია ის ძალა, რომელიც ითმენინებს ქალებს ამ გაჭირ ვებას? კითხულობს პატივცემული ორატორი. ეს ძალა ერთ მხრივ თვით მეცნიერებაშია და მეორე მხრივ რუსეთის დედათა გონების მისწრაფებაში, რომ უფრო განვითარდეს, უფრო ამაღლდეს ჭკუა-გულით, გრძნობა-გონებით. ამის უარ-ყოფა შეუძლებელია; რა თვალითაც უნდა უცქიროთ უმაღლეს დედათა განათლებას, მაინც ნამდვილი ფაქტია, ცხადი ამბავია ის გარემოება, რომ რუსეთის ქალები უმაღლესს, განათლებას თხოულობენ, ესწრაფებიან.

აქ, ამ სწავლის ტაძარშიო, განაგრძო დირექტორმა, ქალები სასწავლებელს-სამეცნიერო კაბინეთში-კი არ ემზადებიან, არა, აქ ისინი ემზადებიან ცხოვრებისათვის, ოჯახისათვის და საზოგადოებისათვის; ხოლო ამ მხრივ რუსეთის დედათა თანამედროვე ჩვენი ცხოვრება ფრიად თვალ-საჩინო და მაღალ დანიშნულებას უწესებს: მან ესე იგი რუსეთის კეთილ, სულ-მაღალ და კაცობრიულ სიყვარულით გამსჭვალულმა ქალმა, მისმა გამჭრიახმა ჭკუა-გონებამ და მუყაითი კეთილ-სინდისიერ შრომის მოყვარეობამ ჩვენს ოჯახსა და საზოგადო ცხოვრებაში უნდა შეიტანოს მაღალი ზნეობა საზოგადოების ინტერესებისათვის თავდადებისა; უნდა განაახლოს ჩვენი ცხოვრება და ცხოველ-მყოფელ სულით და მოძმეთა სიყვარულისა ამცნოს, დაასწავლოს რუსეთის მოზარდმომავალ თაობას, რომ ის ადამიანია და ადამიანს სმა-ჭამის გარეშე უფრო მაღალი და პატიოსანი დანიშნულება აქვს ამ ცხოვრებაში. ასეთი მაღალი დანიშნულება და საგანი რუსეთის დედათაგან თხოულობს მსგავსსავეთ. ესე იგი დიდ მომზადებას.

მე მგონიაო, დაამბოლავა თავისი სიტყვა პატივცემულმა დირექტორმა, ჩვენი კურსები დიდ სამსახურს გაუწევენ ჩვენ დედათა დანიშნულების მისაღწევად. მხოლოდ მოსწავლე ქალები ეცადნენ, რომ თავიანთ გულში-კი არ გააქრონ, გააძლიერონ ცეცხლი ყოვლის შემძლე სიყვარულისა ცხოველ-მყოფელ სწავლა ცოდნისა, ყოველ ჭეშმარიტად მშვენიერებისადმი“.

— „Правит. Вѣстникъ“-ში მოყვანილია ფრიად საყურადღებო ცნობანი იმის შესახებ, თუ რამდენი სული იმსხვერპლა წრეევნელმა ხოლერამ მთელს რუსეთში. ხოლერით ავად გამხდარა 549,999 კაცი, ამათში 259,747 კაცი გარდაცვლილა. ამდენი ხალხი დიდ ბრძოლის ველზედაც ძვირად დაიხოცება! აქედგან ევროპის რუსეთის გუბერნიებში, გარდა დონის ჯარის ოლქისა, 130,407 და დონის ჯარის ოლქში, ციმბირსა, კავკასიასა და აზიის სხვა რუსეთის სამფლობელოში კი 129,340 კაცი გარდაცვლილა. ამ ქვეყნებიდგან ძლიერ ბევრი გამხდარა ავად და გარდაცვლილა ხოლერით დონის ჯარის ოლქში (ავად—37,665 და გარდაც. 18,287 კაცი); მაგრამ უფრო მეტი თერგისა და დაღესტნის ოლქებშია. ხოლერით ავად-გამხდართა და გარდაცვლილთა რიცხვი: პირველში—3,383 ავად გამხდარა და 1,639 გარდაცვლილა და მეორეში—100,000 მცხოვრებიდგან 3,912 ავად გამხდარა და გარდაცვლილა 1,744 კაცი. ციმბირის გუბერნიებიდგან ყველაზედ ტობოლსსის გუბერნიაშია დიდი გარდაცვალებულთა რიცხვი: აქ 15 კვირის განმავლობაში ხოლერით ავად გახდა 26,301, გარდ. 12,729. მაშასადამე, არც ჩრდილოეთის ცივი ბუნება იფარავს ხოლერისაგან კაცს, თუ ეკონომიურად დაცემულ-გაღატაკებულია...

უცხოეთი

საფრანგეთი. ახალი სამინისტრო თითქმის იმითთავგანვე შესდგა, რომელნიც წინად იყვნენ, ხოლო თავმჯდომარედ რიბოა და არა ლუბე, რომელიც ახლა შინაურ საქმეთა მინისტრად რჩება; თვითონ რიბომ ისევ გარეშე საქმეთა მინისტრობა იკისრა; ფრეისინე ძველებურად სამხედრო მინისტრია; დარჩნენ აგრეთვე ბიურდო, დეველი, ვიტი და ბურეუა. ახლად შემეწინელი მხოლოდ დიუპიეი არის.

გერმანია. მართებლობის პროექტი, რომ ხარჯი დაედოს ლუდს, ღვინოს, ბირეის აღებ-მიცემას, აბობენ, მიღებულ აქნება რეიხსტაგისაგან, მაგრამ ისეთის ცვლილებით, რომ მართებლობა თავის მიზანს ვერ მიაღწევს, სახელმწიფო შემოსავლს საკმარისად ვერ გაამეტებს, რომ ამ შემოსავლით ჯარის რიცხვი მომატებულ იქმნას. ამ უკანასკნელის—სამხედრო პროექტის ბედ-იღბალი ჯერ არა სჩანს. რეიხსტაგში დეპუტატთა კამათობიდგან-კი სჩანს, რომ ვითომ კაპრივი ვერ განახორციელებს თავის და თვით ხელმწიფის წადილს.

გასართობი

დეპეშა

(საკუთარ აგენტისაგან)

6 დეკემბერი

პეტერბურგი. გაზეთი „Московск. Вѣдомости“ იუწყება: ხმა დადის, რომ ამ დღეებში ბენიფილ იქმნება პროექტი შესახებ სადამოენო გარდასახადისა, რომელიც უნდა დაიწეროს ხოლერას, თუ ვინაიცობაა მერმისაც რუსეთში გადმოსვლა ინება ინდოეთიდგან.

იმავე გაზეთის სიტყვით, საბიოოა, სადამოენო გარდასახადი დაადონ აგრეთვე იმ ღრუბლებს, რომლებიც ქარს მოაქვს დასავლეთ ევროპიდგან.

პარიეი. ლესეპსი გაკოტრდა, ეიფელმა ფული მოიპარა, „Figaro“-ª ქრთამი აიღო, რეინაკმა აწყანა, კოტიუმ ჩაჯიბა. ფელგე ყველ ამას ფლოკეს ებრალებს. პალატაში ამ ქამად დიდი ვენტილიაცია და ლეზინფეკციაა.

ბერლინი. ბისმარკს ახლად ამოზდის მოსაცელელი კბილები.

სოფია. პაპმა ნება დართო ბოლგარიის მთავარს ცოლის შერთვისა, ხოლო იმ პირობით, რომ მისი პირველი შეილი კათოლიკე იყოს, მეორე პროტესტანტი, მესამე მაჰმადიანი, მეოთხე ური, მეხუთე... მაგრამ იქნება მეხუთე აღარ ეყოლოს...

ჩიტრალი. ნიზამ-ულ-მულკმა შირ-აბულ ხანს თავ-პირი დაამტვრია, მერე შერიგდნენ და ერთმანეთს აკოცეს. ნიზამ-ულ-მულკმა უთხრა აფუულ-ხანს: ქვეყანას ორივემ ერთად ვუპატრონოთ, ვიდრე ან მე შენ მოგკლავ, ან შენ მეო.

ბაქო. ქალაქის გამგეობა ქალაქის საბჭომ უსუფთაობისაგეს 50 მანეთით დაუჯარიმა და გადასწყვიტა, ამ ფულით კარგი სადილი გავმართოთო, საღღესასწაულოდ ხოლერისაგან გადარჩენისაო.

ტფილისი. განზრახვა გვაქვს ცოლშვილი დავგიერავოთ და არტისტ-ქალს ენგალუნდს თვალ-მარგალიტებით შემკული „ტუფლები“ მივართვათ.

???

ნაბოლარა

ხორველობას

— ეეედაეო!..

— ?!

— რა გიკვირთ! მე გასხდაკართ, თქვენი ერთგული „ნაბოლარა“, ეკლარ მიცნობთ, თუ ჩემს ნასესხს ალარ მოალოდით? ხომ არ გეკონაო, საწყალს ნაბოლარას ბატიჟების კეშმა კასკედოდა კეკრდებში, და ხორველის ანგელოზს თან წაუყვანია იმ სასტრელს ქეკეანს, სადგასაც ეკლარავინ დაბრუნებულაო?

სედგბთ, ბატონებო, მე ბატიჟები თეკლდითაც არ მანახვეს და ხორველის ანგელოზს სადგან მოკაწონებდა თავსა.

მაშ სად ვიყავ, რას ეკეეთებდი?

მოგახსენებთ, ბატონებო, მაგრამ ნუ-კი ამბავ ჩარეთო, ჯერ ტოტა „ვოდკაბრაკოთ“.

—

— წაკიდეს და ალარ მოკიდეს წლეკანდელი წყლეწადიო, გაიძახიან ჭეთიკთგან.

— რადა, რისთვის?

— ამისთვის რომ... ბაბ რა საკითხეკია, თუ ან ერეკ, ან ბრმა ხრა ხარ კანა არ იცი რადაც და რისთვის? თუ, მრთლა, ლაბარეკის სალერდელი აგშლია, შენი ამფსონი მოსიბენე, ქალაქის საბჭოში ბეკრია თურმე.

— ხრა, მაინც?

— ეხა ღმერთო, ე რა რეკეკენს შეეეკერეთ!.. მაინც და ისა, რომ საშინელი მტერი შემოგეკრია, დეკეწოოკ და დაგეკოფორაჭა, შინ ალარ დაგეკეკენ და მინდერად ალარ გეკეტარა; რაკდენი მეგობარი მოგეკეტარ, რაკდენს ძმაო ეკმოგეკასალმა; რაკდენი დაჭ, ცოლი და დედა ჭირის-უფლად დაგეკისეკ; რაკდენი ოკახი ჰიკლო და სიმუდამედ კანსაგდუ-რა...

— მერე?

— უჭ!.. თუ ღმერთი გრწამს, დაგეკესენი, შენთან მოდალბარეკეკ ეთ-ლდერანი თავი უნდა ეგასა... მერეო?!.

—

ჭო, ახლა, მე თქვენს გეკითხეკ: მერე? რაო, რა მოხდა, რა ეკეკეკრეკებათ?

ასე გსთქვათ, რომ ორიოდე ათასი სული დაგეკეკდა და ორი ან სამი მაგოდენაც დაქერიკდა და დაობდა. მეტი ხომ არაფერრა? ამის გულისათვის კანა ეურები უნდა ჩამოკეკოროთ და ნასეკაროეუნეკანი სეკდა აქ მიესდეკათ? ბაბ, რა სეკადრასია!

რა ეკეეთ რო დაგეკეკდა. ამაზედ მეტიც დაგეკეკებია, მაგრამ თავი არ აგეტკეკია. ჩვენი მამა-ბაბა ოქიანობაში სულს ირთვიდა, მთელი საქართველო ერთს დღეს ნასეკრდებოდა. ეკუ-ეკეი თავის სასხლეთ მთა-მინდორსა ბრეკედა, დედაკეი კეკრს წთოლდა ჭლეკბაკდა, საბატარძლო გოგოები ტეკეედ მადიოდნენ, ბაკშეები ეკერით ადეკეწოდნენ, და მაინც ეკეს არავინ იტეხდა. მტერი წაკიდოდა, ჭმეკანა ისეკ ეკეკდეკოდა და დღეს, ხომ სედეკო, ღირსეკეული ეკიდნენ სასეკოკანა მამა-ბაბისა თავ-ქრთელნი ეკოტხდომი.

ის ორიოდე ათასიც ეთომტ ომში დაგეკეკრგეკეს, სადალდი რა არის?

ხორეკელ წაკ, —სამუდამად ხომ ჩვენთან არ დაბანაკდება, სხეკანაც დადი ხარკი ეკმენაბ ასეკეკა,—ჩვენ ისეკ ეკმატებთ, განეკმრეკდებით; მეტი რა საქმე გეკქეს, ან სხეკ რა შნო მოუცია ჩვენთეკის ბედსა?

ესეც-კი უნდა გსთქვათ, რომ ეკდროო სიეკდიდი და ეკეკბ ჩვენში ბუეიდეკდეკა. ხორეკელ არ იეო, მაგრამ ჩვენ ერთმანეთს ხეერს არ ეკეკრადით და სასეკეკდიდოდაც არ ეინდობდით. ხორეკელმ დაეკეზიანა, მაგრამ ჩვენ ისეკ ჩვენსას არ ეთმდით: ოოფი, დამბანა, სანეკლი, ტეკლი, ეკტი, მეუტი—რა ანრაკი ეინდა, რომ ერთს ეკმს ეკდელს მიკეკეკდოთ, მოსეკენეკა მიეტეკ.

— „ხორეკელ, მტერი“!..

მტერი იმისთანასს რას ეკეიხეკს, რასაც დღეს ჩვენ ერთმანეთს ეკეკენენთ? მტერი, ეიტეთ, რომ მტერია, თავს მაინც მოკეკრადებთ, ან მტრეულად დაეკეხეკთებთ, მაგრამ მოეკარეს-კი ეკრესად წაუხეკდ. რომ არ ეიტეთ, ღამე მოგეკეპარება მტრეულად, თუ შეადღისას თამბმად ეკრს შე-

...ნ-ა, კითომც აქ არაფერიაო; ჩხუბს აგვიტეხს, თუ ისე მოულოდნელად ღმინში დაგვეცემს ხანჯალ. მეტადრე ამ შემოდგომის ისე „ბუსშარდ ოთფ-ხანჯლის ტრაპდი, რომ ტოტს ხანს თუ ესე გასტანს ზორეელობაზე ეარესი დღე დაგვიდგება: რაგა სიკეოის წაკა და რაგიტ ჯანსაის გზას დაკადგება. ეს მარტო სასხლეს-ეკრიან, და იმის ნურაფერად ჩაკადგებო, სხეკოფრე რა ძმა-ბეგობრულ ბატეფოსტეკეს გუშეკო ერომანეთს.

ამისთანა ამბების მნახეველს და გამგონს ზორეელ რას გეტკერებაა? ხორეელას მადლობაც უნდა ბაღეკუსადოთ, რომ ჩეენი მაკეერობა გასწეა, მრავალი მომმეთაკანი მოკეგეშორა და სასხლეში ხელი არ გეტკერეენა, სეელით-ხორეამდე არ დაგეკეუბა. ის ორიოდე ათასი ხომ ჩეენის ხელით უნდა დაგეკეხოდა? ეხლაკი ჯადოთობა სხეამ იკასრა, დაჩეენ, ბარიქმთ, ქეეენის მზრუნეელობის და ბატრონობის სასხელი მოეხეკეკეთ. ამის რა სეობაა?

კეოდი, ხომ ეს ესე იქმნებოდა; ზორეელისაკან, თუ ხანჯალისაკან, მაინც სიკედიდი არ აგეცილდებოდა, და კეთეკრე, თავი რაზედ შეეიეუხა-მეთქი, „თუ მე არ კიქმენი, ქკა-ქკაზედაც ნუ ეოფადა“, და მოეკეესლე ქალაქიდან, მეკაშეკრე ისეთს ადგილს, სადაც ღმინი და ქეთეა.

— სად?

— სად!.. მე კიდი ბარიეში გამგზავნიდათ, ემიდ-ზოდობა შეასწავლო! სად... მოკასსენებთ სადაც, მაკრამ ჯერ კიდეკ „ბადაბარკეოთ!“

ფ.

დეპეშა

4 დეკემბერი

ტაშკენტი. „Туркестанскія Вѣдомости“-ი იუწყება, რომ ყირღისთა მფარველად და მშვიდობიანობის დასაკავებლად პამირში, დაბა შახდანს დატოვებულ იქმნება სახამთროდ პატარა მეთვალყურე რაზმი.

პარიეი. რადგანაც რესპუბლიკიელთა უმეტესობა მხარს აძლევს, კაბინეტი გადაყენებას არც-კი ჰფიქრობს; როდესაც სჯა იყო პუკერის აზრის მუხლ-მუხლად გარჩევის შესახებ, უმეტესობა შესდგა ყველა მემამარჯვენე 150 წევრის, 40 ბულანჟელისა და 70 მემარცხენეთაგან.

გუშინ საღამოს მინისტრმა ბურჟამ ბრძანება მისცა რესპუბლიკის გენერალ-პროკურორს, გამოძიება დაიწყოს დაკრთამეულ მოხელეთა შესახებო. გამოძიება სწრაფად დაიწყო და ეს საქმე მიენდო სასამართლო გამომძიებელს ფრანკეელს. ამ განკარგულების ძალით დღეს დილით შეიპყრეს თავ-თავიანთს სახლში: შარლ ლესსეპსი, ფონტანი და სანლეერუა; ნოტ-ტიუ, რომელიც აგრეთვე უნდა დაეტუსაღებინათ, გაიქცა ვენსაკენ. დატუსაღებულთა სადგომების გაჩხრეკის დროს, დიდი მიწერ-მოწერა აღმოჩნდა. ნოტ-ტიუსსავა გაუჩხრიკეს სახლი.

ბოდეი. როგორც ვილგიტიდგან 14 ნოემბერს მიღებულ დეპეშიდგანა სჩანს, წინანდელ ჩიტრალის მეხტარის შვილმა ნიბამ-ულ-მუკუმ ამასთანავე სურვილი გამოაცხადა, რომ ბრიტანიის აფიცერი გამოეგზავნოს, რათა მეხტარობა აღიდგინოს. შიროფუულ-ხანი ასგარს გაიქცა ავგანის მთავარ-სარდალთ ნ. შირ-აფზულ-ხანსა სურს ჩიტლში დაბრუნება ავღანის ჯარითურთ, რომელიც დაბანაკებულია სამხრეთით გილშტოდგან. მთლად ჩლლასების მხარე ბრიტანიის ხელთ არის.

5 დეკემბერი

პეტერბურგი. გუშინ-წინ სამზვარ გარედ გაეგზავნა გერმანიის ელჩად ნაყოფი შვეინიცი. გააცილეს: გარეგან საქმეთა სამინისტროს მმართველმა, სამინისტროს მოხელეებმა და საფიპლომატო კორპუსმა.

სოფია. საერო კრებამ 264 ხმის უმეტესობით წინაადმდეგ 5 დღეს განიხილა პროექტი კონსტიტუციის ხელ-ახლად განხილვის შესახებ. კამათობის დროს სტამბულოვმა სთქვა, რომ კანონ-პროექტის ძალით მესამე მთავარი მართლ-მადიდებელის სარწმუნოებისა იქნებაო. შემდეგ კანონპროექტის განხილვა გადასცეს კომისიას, რომელიც შესდგება ათის წევრისაგან კრების პრეზიდენტის თავმჯდომარეობით.

პეტერბურგის ბირჟა, 1 დეკემბ.

	მიწოდ. ფასი.	გასაყიდ. ფასი.	ბოლოდ. ფასი.
	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.
ხუთ-მანეთიანი ოქრო .	7,99	8,02	— „
ტამაუნის კუპონები .	160	160¾	— „
ძანეოიანი ვერცხლის ფული	1,08	1,10	— „
5% პირველის შინაგანის სესხის მომგები ბილეთი	— „	— „	242
—მეორისა	— „	— „	222
სახელმწიფო თავადაზნაურობის ბანკის მომგებ. ფურცელი . .	— „	— „	193
გრაფენბოის ფურცელნი ტფილისის ბანკისა:			
6%.	102¼	— „	— „
5%.	100	— „	— „
ქუთაისის ბანკისა 6%.	102¼	— „	— „
5%.	100	— „	— „
5% ობლიგაც. ტფილისის ქალაქის საკredიტო საზოგადოებისა	98½	— „	— „

გამოსაღები ცნობანი

მიმოსვლა ცეცხლის გემებისა შავს ზღვაზედ

რკინის გზის მიმოსვლა

ტფილისიდგან ბათუმს მიდის საფოსტო მატარებელი 9 ს. 30 წ. დილ.

ბათუმიდგან ტფილისს მოდის. . 9 ს. 52 წ. საღ.

„ . . . . . „ . 12 ს. 25 წ. შუად.

ტფილისიდგან ბაქოს მიდის 1 ს. 25 წ. შუადღ.

ბაქოდგან ტფილისს მოდის „ . . 5 ს. 50 წ. საღ.

ტფილისსა და განჯას შუა.

ტფილისიდგან განჯას მიდის . . 9 ს. 20 წ. საღ.

განჯიდგან ტფილისს მიდის „ . . 7 ს. 30 წ. დილ.

ბათუმდამ გაგდის:

ხუთშაბათობით: დღისით 4 საათზე, მოკლე გზით, შეიელის ნოვოროსსიისკში, კვირაობით ღამის 2 საათზე, შორის გზით, შეიელის ფოთსა და ყველა ნავთსადგურში. სამშაბათობით: დღისით 4 საათზე სოხუმისა და ნოვოროსსიისკეთ.

ბათუმში მოდის:

ღამის 12 საათზე სწორე გზით ნოვოროსსიისკსა და სოხუმით.

ოთხშაბათობით: დილით სწორე გზით კერჩსა და ნოვოროსსიისკეთ.

პარასკეობით: საღამათი შორის გზით ყველა ნავთსადგურებში შეიელის.

ფოთში მოდის:

საფოსტო და სახალხო ბათუმიდგან კვირა დილით, განთიადისას.

პარასკეობით: საფოსტო და სახალხო ოდესიდგან დღისით.

სამშაბათობით: დღისით სახალხო და საქონლისა ოდესიდგან.

ხუთშაბათობით: სახალხო და საქონლისა ბათუმიდგან, დღისით.

ფოთიდგან გაგდის:

პარასკეობით: ნაშუადღევის ორ საათზე საფოსტო და სახალხო ოდესაში და ყველა ნავთსადგურში შეიელის, დილის 5 საათზე,

ხუთშაბათობით: საფოსტო და სახალხო საქმის გათავების შემდეგ ბათუმში.

სახალხო და საქონლისა ბათუმში, სამშაბათობით, დილის 10 საათზე.

სახალხო და საქონლისა ხუთშაბათობით, ოდესაში და ყველა ნავთ-სადგურში შეიელის.

საქონლისა და სახალხო გემზე II და III კლასის მოგზაურები მიიღებიან უსაგზლოდაც.

ნიხრი

1892 წ. 1 დეკემბრიდგან ახალ განკარგულებამდე.

თეთრი პური რუსული 1 გირ.	5	კ.
წითელი „ 1-ის ხარისხ.	„ 4	„
„ „ 2 „ „	„ 3½	„
„ „ 3 „ „	„ 3	„
თონ. წით. პურ. 1 ხარ.	„ 5	კ.
„ „ „ 2	„ 4	„
„ „ „ 3	„ 3½	„

ჯვარის მამის პურის ლავაში.

1-ის ხარ. პურ. ლავაშ. 1 გ.	7	კ.
მე-2 „ „ „ „	5	„
მე-3 „ „ „ „	4	„
ძროხის ხორცი 1-ის ხარისხისა	7	კ.
„ „ 2 „	„	„
სუკი — — —	12	„
ცხვრის ხორცი — —	7	„
ღორ. ხორ. უტყაოდ 1 ხარ. გ.		„
მე-2 ხარ. ტყავიანად		„

განცხადებანი

ყავახანა.

რომელიც ბარიატინსკის ქუჩაზედ იმყოფებოდა, გადავდი მიხეილის ქუჩაზედ, ფინკის საკანდიტერო მაღაზიის პირდაპირ.

ჯრა-კერვის სკოლა **გლოკინსკიბეზრუკის მეთოდით.** იყვანს შეგირდებს და აგრეთვე იღებს შესაკერად ქალების ტანისამოსს, ალაბარში, პაკროვსკის კაზარმის პირდაპირ, № 12. (2—2)

გვაქვს პატივი ვაუწყოთ პატივცემულ საზოგადოებას, რომ მთავრობის ნებართვით გავხსენით ქ. სიღნაღში, იაკობ ფირალოვის სახლებში სამკითხველო ყველა ნაირ ქართულ-რუსულ და აგრეთვე სომხურ წიგნებისა და ჟურნალ-გაზეთებისა ა. მაკავარიანისა და ამბ.

ფასები შემდეგია:

	მან.	კაპ.
ერთის წლით	4	„
ნახევრის წლით . . .	2	50
სამის თვეთი	1	30
ერთის თვეთი.	„	50
ერთის კვირით	„	15
სამკითხველოში კითხვა	„	2

მსურველთ დანარჩენი პირობანი შეუძლიანთ სამკითხველოშივე შეიტყონ.

ა. მაკავარიანი

(5—2)

საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი.

„ИВЕРІА“

1893 წელსაც გამოვა ყოველ-დღე, გარდა იმ დღეებისა, რომელნიც ზედ მოსდევენ კვირა-უქმეებს, იმავე პროგრამით, რა პროგრამამითაც დღემდე გამოდიოდა. ფასი გაზეთისა:

12 თვეთ. . .	10 მ.—კ.	6 თვეთ . . .	6 მ.—კ.
11 „ . . .	9 „ 50„	5 „ . . .	5 „ 50„
10 „ . . .	8 „ 75„	4 „ . . .	4 „ 75„
9 „ . . .	8 „ —„	3 „ . . .	3 „ 50„
8 „ . . .	7 „ 25„	2 „ . . .	2 „ 75„
7 „ . . .	6 „ 50„	1 „ . . .	1 „ 50„

საზღვარ-გარეთ დაბარებული ეღირება 17 მან. მთელის წლით. სოფლის მასწავლებელთ „ივერია“ მთელის წლით დაეთმობათ 8 მან. ტფილისის გარედ მცხოვრებთ უნდა დაბარონ გაზეთი შემდეგის ადრესით: Тифлисъ. въ редакцію грузинской газеты „ИВЕРІА“.

თუ ტფილისში დაკვეთილი გაზეთი ტფილისს გარეშე ადრესზედ შესცვალა ვინმე, უნდა წარმოადგინოს რედაქციაში ერთი მანათი; სხვა ყოველის ადრესის შეცვლაზე—40 კაპ.

თუ თვეის განმავლობაში დაიკვეთა ვინმემ გაზეთი არა მთელის წლით, იმას მხოლოდ შემდეგის თვეის პირველ დღიდგან გაეგზავნება. განცხადება მიიღება გაზეთის რედაქციაში.

ფასი განცხადების დაბეჭდვისათვის:

ა) მეოთხე გვარდზედ თითო ჯერ სტრიქონი 8 კაპ., ბარგელზე—16 კაპ. ბ) სარგელი უკანასკნელი გვარდი 30 მანათი, ხოლო ბარგელი გვარდი—60 მანათი. რიცხვი სტრიქონებისა გამოანგარიშება იმის გვერდობაზე, რამდენს ადგილსა დაიკავებს 25 ასო გაზეთის ტექსტისა.

ხელ-ნაწერი და საგაზეთოდ დანიშნული წერილები და კორესპონდენციები, რედაქციის სახელობაზედ უნდა გამოგზავნონ. მიღებული ხელ-ნაწერები, ან საგაზეთო წერილები, თუ საჭიროება მოითხოვს, ან შემოკლებულ, ან შესწორებულ იქმნება. არ-დასაბეჭდს ხელ-ნაწერებს, თუ ერთის თვეის განმავლობაში პატრონებმა არ მოიკითხეს, მერე რედაქციას ვეღარ მოსთხოვენ.

არა-გვარს მიწერ-მოწერას არ-დასაბეჭდთა ხელ-ნაწერებისა და წერილების შესახებ რედაქცია არა ჰკისრულობს.

პირდაპირ მოლაპარაკებისათვის რედაქცია თვეისუფალი იქნება ყოველ-დღე, კვირა-უქმეებს გარდა, პირველ საათიდგან სამ საათამდე და საღამოობით 7-დგან 8 საათამდე.

რედაქცია იმყოფება: ჯუკიაში, ნიკოლოზის ქუჩაზე, თავ. გრუზინსკ. კისეულის სახლებში, № 21.

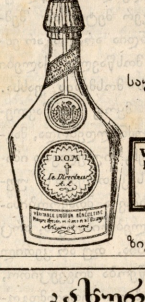

VÉRITABLE BÉNÉDICTINE

(ნამდვილი დიკიორი ბენედიქტი)

Fécamp-ის საბატონი (საფრანგეთში)

საუცხოო, ადამიანის მომლოდინებელი, საუმლის მონელების ხელ-შემწყობი და მადის აღმძვრელი.

ეკეთებოდ სკუკეთესო დიკიორთა შორის

VÉRITABLE LIQUEUR BÉNÉDICTINE
Marques déposées en France et à l'Étranger

ყოველივის მოითხოვეთ, რომ ოთხ-კუთხი იარლიყი ჭკნდეს დაკოლილი ბოთლს ქვემოდგან, ფფრანის დირექტორის მიერ ხელ-მოწერილი.

იყიდება საუკეთესო გასტრონომიის მაღაზიებში ჯ ყოველ ქალაქის უმთავრესს ღვინის საწყობებში.

კახური ღვინის ვაჭრობა

ალექსანდრე ემელიანის ძის თუნიევისა.

ვუცხადებთ ჩვენს მუშტრებს და სხვათაც, რომ ტფილისში (მიხეილის ქუჩაზედ, № 72, მიხეილის საავადმყოფოს ახლოს) კახური ღვინის ვაჭრობა გვაქვს გამართული 1870 წლიდგან. თუ შემოგვიკეთავს ვინმე, კარგის ღირსებისას და პირიან ფასად ვვზავნით ღვინოს ყველანაკ. საუკეთესო ღირსების ღვინოების ყიდვისათვის შემდეგი ჯიდღობა გვაქვს მიღებული.

პარიეიდგან დიდი ვერცხლის მედალი, ენენევიდგან (შვეიცარიაშია) დიდი ოქროს მედალი და პირველი ჯილდო ლენტით, ბრიუსელიდგან (ბელგიაშია) დიდი ოქროს მედალი, მარსელის აკადემიისაგან ორდენი საპატიო ლეგიონისა ლენტით, ნიკადგან (საფრანგეთშია) დიდი ოქროს მედალი და ჯარი ლენტით აფასიოდგან (საფრანგეთშია) დიდი ოქროს მედალი და ჯიდღ ლენტით, ბორდოდგან (საფრანგეთშია) დიდი ოქროს მედალი და ჯარი ლენტით, პარიეის აკადემიისაგან ღვინის ღირსების შედარების შემდეგ დიდი ოქროს მედალი, ლონდონიდგან (ინგლიშია) დიდი ოქროს მედალი ჯიდღ ლენტით, ყაზანიდგან ეკრცხლის მედალი, ტფილისის მიხეილის საავადმყოფოსაგან ეკრცხლის მედალი და ნიდერლანდის სამეფოდგან დიდი ოქროს მედალი და ნიშანი ლენტითურთ.

მოწმობანი:

კავკასიის გამოფენის სამატონო მოწმობა, დიპლომი პარაეის აკადემიისა, მე-43 დრაგუნთა ტეფრის პოლკის მოწონების ფურცელი, მოწმობა ტფილისის მიხეილის საავადმყოფოსი, მოწმობა ამავე საავადმყოფოს ექიმებისაგან, მოწმობა კავკასიის სამეურნალო მმართველობისაგან, მოწმობა რკინის გზის სამეურნალოსაგან და მოწმობავე კავკასიის საზოგადო პრიკაზისაგან.

წიგნის მოსაწერი ადრესი: ქ. ტფილისი, ალექსანდრე თუნიევს (ღვინის საწყობი მიხეილის ქუჩაზედ, № 72.).

ალექსანდრე ე. თუნიევი.

(10—165—7)

Доз. ценз. Тифлисъ, 5-го Декабря 1892 г. სტამბა მ. შარაძისა. რედაქტორ-გამომცემელი ილია ჭავჭავაძე.